

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی مامایی و سلامت باروری

شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۸۶۰۱

عنوان درس: تغذیه و بهداشت باروری

نوع و تعداد واحد: تئوری، ۲ واحد

دروس پیش نیاز: ندارد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دکترا بهداشت باروری ترم ۱ نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱

زمان کلاس: سه شنبه ساعت ۱۰-۱۲ مکان کلاس: دانشکده پرستاری و مامایی، کلاس ۲۴

مسئول درس: دکتر محبوبه تائبی

شماره تماس: ۰۳۱-۳۷۹۲۷۵۹۶

Email : m.taebi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: اعضاء هیات علمی گروه مامایی و سلامت باروری و گروه تغذیه دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

شرح درس:

سرفصل این درس با تمرکز بر مفاهیم و موضوعات خاص بهداشت باروری طراحی شده است تا نیازهای فراگیران دوره دکترا بهداشت باروری در حیطه سیاست گذاری و برنامه ریزی برای حفظ سلامت باروری گروه هدف دریافت کنندگان خدمات سلامت باروری برطرف شود.

اهداف کلی:

- آشنایی با مفاهیم و موضوعات بهداشت باروری در حیطه سیاست های تغذیه ایی کشور و جهان
- آشنایی با علل و عوامل موثر بر مسائل جاری تغذیه ای در سلامت مادر و کودک (MCH)
- آشنایی با شاخص های اصلی ارزیابی وضعیت سلامت تغذیه ای زنان سنین باروری، مادران و کودکان و کاربرد آنها در سطح برنامه های محلی و ملی

اهداف رفتاری:

- در پایان این درس انتظار می رود فراگیران قادر باشند:
- چالش های موجود در مطالعات تغذیه مادر و کودک را بر اساس شرایط جامعه هدف تشخیص دهد.

- با اصول و مشکلات عملی در سیاستها و برنامه های تغذیه ای و بویژه در ارتباط با رشد و تکامل و سلامتی کودکان آشنا شود.
- شاخص های اصلی ارزیابی و نظارت سلامت تغذیه ای زنان و کودکان را در سطوح فرد و جامعه تشخیص دهد و تفسیر کند .
- عوامل موثر بر شکل گیری و تعدیل سیاستهای غذا و تغذیه را در سطح بین المللی، ملی و محلی/ استانی را توضیح دهد.
- سیاستها/ برنامه ها و مداخلات تغذیه ای موثر بر سلامت باروری (سلامت مادر و کودک) در کشورهای درحال توسعه و توسعه یافته را تشریح و با ایران مقایسه کند.
- فرصت ها و تهدیدها، کمبودها و منابع موجود در طی برنامه ریزی تغذیه ایی را در سیستم بهداشتی درمانی در سطوح کشوری و منطقه ایی تشخیص دهد.
- با استناد به یک چارچوب نظری، شکل گیری و ساختار سیاستهای مرتبط با غذا و تغذیه در سطح استانی یا ملی و یا در کشورهای دیگر را مورد تحلیل و نقد قرار دهند.

روش تدریس(در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

بصورت حضوری و ارائه سمینار و بحث های گروهی همراه با ارائه تحقیقات بر اساس مرور بر مطالعات انجام شده در راستای عناوین درسی می باشد. این امر به کمک تجهیزات سمعی و بصری مناسب و به منظور ارتقاء کیفیت یادگیری انجام می شود.

ابزار مورد نیاز تدریس:

سیستم کامپیوتری با آخرین ورژن Microsoft office ، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- حضور منظم در کلاس و شرکت فعال در مباحث کلاس و تحویل بموقع تکالیف پیش شرط قبولی در این واحد است.
- کلیه دانشجویان بایستی از موضوع هر جلسه مطلع بوده و برای بحث گروهی درباره آن آمادگی داشته و مشارکت فعال در کلاس داشته باشند.
- مطالعه منابع معرفی شده و انجام تکالیف و آزمون پایان دوره در موعد مقرر

قوانین و مقررات کلاس(در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

انتظار می رود هر دانشجو یک مقاله مطالعاتی تحلیلی با توجه به یکی از مباحث کلاس و با استفاده از منابع موجود تهیه کند و به کلاس ارائه دهد. در این مقاله تحلیلی، ابتدا یکی از مشکلات مرتبط با غذا و تغذیه که بر سلامت باروری تاثیر گذار است، شناسایی می شود. سپس برنامه یا سیاستی که برای رفع آن مشکل و در راستای دستیابی به اهداف توسعه پایدار در یکی از کشورهای درحال توسعه و توسعه یافته در حال اجراست، را انتخاب و مورد تحلیل و مقایسه قرار می دهد. بنابراین، پس از تایید مسئول درس، یک مشکل و رویکردهای رفع آن را شناسایی کنید و مقاله ای تحلیلی براساس شواهد موجود با بخش های زیر تهیه کنید:

- وضعیت و ابعاد مشکل در هر یک از کشورها
 - تحلیل موجود در مورد علل مشکل در شرایط جامعه مورد نظر
 - رویکرد استراتژی های انتخابی برای رفع مشکل
 - سازمانهای مجری برنامه
 - روش اجرا (مشکلات احتمالی موجود و موفقیتها و شکستها)
 - ارزشیابی های موجود در دو کشور
- *** مقاله تهیه شده در تاریخ مقرر پس از تایید مسوول درس در کلاس ارائه می شود و سپس به بحث متقابل و پرسش و پاسخ پرداخته می شود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	در طول دوره (حضور منظم و شرکت فعال در کلاس ها و بحث های گروهی)	۲
۲	تحقیق و پاسخگویی به سوالات طرح شده در کلاس	۱
۳	ارایه تکالیف و پورت فولیو از مطالعه تحلیلی*	۸
۴	آزمون پایان دوره	۱۰

منابع اصلی و محتواهای ضروری یادگیری:

1. Tremellen K, Pearce K. Nutrition, Fertility, and Human Reproductive Function: CRC Press; last edition.
2. Mahan LK, Raymond JL. Krause's Food & the Nutrition Care Process (Krause's Food & Nutrition Therapy):Elsevier Health Sciences; last edition.
3. Croft C. Prenatal and Childhood Nutrition: Evaluating the Neurocognitive Connections: Apple Academic Press; last edition.
4. Symonds ME, Ramsay MM. Maternal-fetal nutrition during pregnancy and lactation: Cambridge University Press; last edition.
5. Klimis-Zacas D, Wolinsky I. Nutritional concerns of women: Crc Press; last edition.
6. The World Bank. Repositioning Nutrition as Central to Development: A Strategy for Large-Scale Action. Washington, DC 2006. Available at:
<https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/7409/347750PAPER0R0e101OFFICIAL0USE0ONLY1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. Food and Agriculture Organization. The State of Food Insecurity in the World: Addressing food insecurity in protracted crises. Rome, 2010. Available at:
<http://www.fao.org/docrep/013/i1683e/i1683e.pdf>

8. WHO. 2008-2013 Action Plan for the Global Strategy for the Prevention and Control of Non Communicable Diseases. World Health Organization 2008. Available at: https://www.who.int/nmh/publications/ncd_action_plan_en.pdf
 9. Norum, K. World Health Organization's Global Strategy on diet, physical activity and health: the process behind the scenes. *Scandinavian Journal of Nutrition* 2005; 49 (2): 83-88. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/11026480510037147?needAccess=true>
 10. United Nations Environment Program (UNEP) - The environmental food crisis. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/11026480510037147?needAccess=true>
 11. World Bank. The Millennium Development Goals. 2010
<http://www.undp.org/mdg/basics.shtml>
 12. Babu, Suresh, Shailendra Gajanan, and Prabuddha Sanyal. Food security, poverty and nutrition policy analysis: statistical methods and applications. Academic Press, 2014.
 13. Gundersen, C., Lohman, B.J., Garasky, S., Stewart, S. and Eisenmann, J., 2008. Food security, maternal stressors, and overweight among low-income US children: results from the National Health and Nutrition Examination Survey (1999–2002). *Pediatrics*, 122(3), pp.e529-e540.
 14. From promise to impact: ending malnutrition by 2030. IFPRI 2016. Available at: <https://www.ifpri.org/publication/global-nutrition-report-2016-promise-impact-ending-malnutrition-2030>
۱۵. مجموع دستورالعمل های تغذیه ای وزارت بهداشت. دفتر بهبود تغذیه، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.
(available at: <https://nut.behdasht.gov.ir/>)

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: تغذیه و بهداشت باروری شماره درس: ۵۱۸۶۰۱ نیمسال تمصیلی و سال: نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱

رشته تمصیلی: بهداشت باروری فراگیران: ترم ۱ دکترا زمان: سه شنبه ساعت ۱۰-۱۲

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ/ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۱/۷/۱۲	آشنایی با طرح درس، اهداف و کلیات درس/ سیاست ها و برنامه های تغذیه ایی	حضور	ارائه تکالیف کلاسی، بحث و گفتگو	دکتر تائبی
۲	۱۴۰۱/۷/۱۹	تاثیر سیاست ها و برنامه های تغذیه ایی بر رشد و سلامت مادر و کودک و خانواده	#	#	دکتر کاظمی
۳	۱۴۰۱/۷/۲۶	مباحث متدولوژیک تاثیرگذار بر انتخاب شاخص ها و تفسیر اطلاعات حاصل از نظارت تغذیه ایی	#	#	دکتر کاظمی
۴	۱۴۰۱/۸/۳	مباحث نظری و عملی که طراحی و اجرا را در سیستم های نظارتی تغذیه ایی داخلی و بین المللی تحت پوشش هدایت می کند	#	#	دکتر صوابی
۵	۱۴۰۱/۸/۱۰	شاخص ها و روش های ارزیابی وضعیت تغذیه ایی در کودکان و بزرگسالان	#	#	دکتر کاظمی/ دکتر صوابی
۶	۱۴۰۱/۸/۱۷	برنامه کشوری تغذیه و سلامت باروری	#	#	دکتر صوابی
۷	۱۴۰۱/۸/۲۴	تغذیه و سلامت پیش از لقاح و باروری زنان	#	#	دکتر کاظمی
۸	۱۴۰۱/۹/۱	تغذیه و سلامت پیش از لقاح و باروری مردان	#	#	دکتر کاظمی
۹	۱۴۰۱/۹/۸	استراتژی های جهانی در امر تغذیه و امنیت غذایی و تحلیل یکی از اهداف توسعه پایدار در دستیابی به سلامت باروری در حوزه تغذیه	#	#	دکتر کاظمی/ دکتر تائبی
۱۰	۱۴۰۱/۹/۱۵	برنامه های تغذیه ایی جهانی و کشوری برای گروه های خاص و آسیب پذیر	#	#	دکتر نوروزی
۱۱	۱۴۰۱/۹/۲۲	تغذیه کودکان و زنان در سنین مختلف زندگی	#	#	دکتر نوروزی
۱۲	۱۴۰۱/۹/۲۹	تغذیه کودکان و زنان در سنین مختلف زندگی	#	#	دکتر نوروزی (جلسه دوم با هماهنگی دانشجویان)
۱۳	۱۴۰۱/۱۰/۶	تحلیل و مقایسه سیاست/ برنامه ای جهت رفع یکی از مشکلات مرتبط با تغذیه در زمینه سلامت باروری در راستای دستیابی به اهداف توسعه پایدار	#	#	دکتر تائبی
۱۴	۱۴۰۱/۱۰/۱۳	تحلیل و مقایسه سیاست/ برنامه جهت رفع یکی از مشکلات مرتبط با تغذیه در زمینه سلامت باروری در راستای دستیابی به اهداف توسعه پایدار	#	#	دکتر تائبی (جلسه دوم با هماهنگی دانشجویان)
۱۵	۱۴۰۱/۱۰/۲۰	ارزیابی وضعیت تغذیه در سطح فردی برای دریافت انواع ریز مغذی ها	#	#	دکتر پاکنهاد
۱۶	۱۴۰۱/۱۰/۲۷	طراحی رژیم غذایی در شرایط خاص (چاقی، بیماری متابولیک، فشار خون بارداری، دیابت و	#	#	دکتر پاکنهاد

			پروفایل غیر طبیعی چربی خون)		
دکتر پانهاد	#	#	طراحی رژیم غذایی در شرایط خاص (چاقی، بیماری متابولیک، فشار خون بارداری، دیابت و پروفایل غیر طبیعی چربی خون)	۱۴۰۱/۱۱/۴	۱۷
دکتر پانهاد	#	#	مشخصات مواد غذایی آماده را بر اساس labeling list	۱۴۰۱/۱۱/۱۱	۱۸
دکتر پانهاد	#	#	طراحی سیستم نظارت بر تغذیه با کاربرد اطلاعات تغذیه ایی	۱۴۰۱/۱۱/۱۸	۱۹
دکتر پانهاد	#	#	طراحی مطالعات متناسب با جوامع مورد مطالعه (کودکان و زنان سنین باروری و سالمندی) و نرم افزارهای اندازه گیری وضعیت دریافت مواد مغذی	۱۴۰۱/۱۱/۲۵	۲۰